

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben egész évre 52 K, félévre 26 K, negyedévre 13 K.
Vidékre postai szétküldéssel egész évre 56 K.
Egyes szám ára 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: FUCHS ENDRE.
Felelős kiadók: Ifj. Rónai Frigyes és Pandur Béla.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.

Nyitlitér sora 5 korona.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árkban
számítanak.

Elrepült a nagy kő

ki tudja hol áll meg, ki tudja hol áll meg, s kit hogyan talál meg? 5 hete repül a kő, azt sem tudjuk mikor áll meg és hol, egyelőre csak annyit mondhatunk el, hogy Nyugatmagyarország lakossága és a hozzájuk csatlakozó felkelők megmentették a nemzet becsületét és megmutatták: milyen más helyzetben lennének ma, ha a pesti őszirózsás kalandorok lázadása ki nem ütötte volna frontkatonáink kezéből a fegyvert.

Találgatnak, jósolgatnak, háboru lesz, békés megegyezés, végzetes megtorlás stb. Az utóbbi napok eseményei Benesnek Bánffyval való találkája, az a körülmény, hogy tárgyalások folynak már arról, hogy Sopron és kilenc községe mienk marad mindenestre azt mutatja, hogy a nyugatmagyarországi massa engedett a merevségéből, remény csillog szemünkben, talán még menthetünk valamit.

De csak annak örülünk, hogy e jelek arra mutatnak, hogy a massa enged. De viszont tudatában vagyunk történelmi jogainknak, igazságunknak s nem ujjongunk fel, mikor arról van szó, hogy a mi tulajdon területeinkből mégsem akarnak elhasítani annyit, mint amennyire vörös Ausztria és a rettegő kisantant éhsége rátátotta csutoráját. Nem tudnánk soha belenyugodni abba, hogy Sopron és körülötte kilenc község a csehek gráciájából a mienk maradhat, s ugyanakkor a mi beleegyezésünk szankciójával, a törvényesség látszatával Ausztriába akarják bekebelezni azokat a területeket, melyekhez épen annyi jogunk van, mint amit nekünk nagy kegyesen meghagynak.

A felkelőknek nagy a tábor, bár alkotmányjogi kérdésben eltérők is a vélemények a felkelők között — s ez, illetőleg az ebből származható következmény az egyedüli hiba a dologban — abban azonban mindnyájan megegyeznek: „Nem, nem, soha.” Az irredentizmust nemcsak szájjal, de fegyverrel is hirdetik. S a felkelők bátorsága és kitartása messze elhallatszott: a cseh pikula sajtójában már felvonultatta a rettenetes cseh, szerb és oláh hadosztályokat, melyek csak előfutárai lettek volna az antant színes háziállatainak, — s ma már másképp szól.

Elrepült a nagy kő, ki tudja hol áll meg? Lekanyarintják-e testünkről Nyugatmagyarországot szűkebb lesz az ellenséges gyűrű, szorosabb-e a köté, hogy könnyebben megfojtsanak, vagy pedig Nyugatmagyarország felszabadul, amely jel lesz tót, székely és horvát stb. testvéreinknek is? Elszakított testvéreink bizonyára kettőzött érdeklődéssel várják a nyugatmagyarországi ügy kifejlődését. S mikor most látják, hogy már 5 hét óta erősen uraljuk a helyzetet, ahová betörték az osztrákok, onnan is kimenekültek, s nem nagy kedvet mutatnak arra, hogy ide bejöjjenek, mert félnek a „civil katonáktól”, bizonyára újra ébred bennünk a remény, hogy ők még egykor a világ előtt magyarnak vallhatják magukat.

Addig is kitartás, önbizalom, hűség, nem vagyunk mi rut sybarita váz.

Ha a magyart el nem hagyja az ereje és megtartja fajiságát, ha mi e megváltozott időben nem változunk meg, ha kitartás, hűség lesz a jelszavunk, akkor le kell omlania a korhadt falaknak, melyek bennünk körülvesznek, mert van még történelmi igazság, van még emberi lelkiismeret, mely meg nem engesztelődik, s magyar közvélemény, amely addig nem nyugszik, míg Pozsony, Kassa, Szabadka, és Kolozsvár büszke falain nem lengeti a szellő a magyar trikolort.

Történelmi küldetés.

Irta Polster János.

Keresztuton járunk és döntés előtt állunk. Az idők megnehezült járásában a nyers erőszak vágja bele kányakarmait a magyar nemzet elevenjébe. Folyományakép a félelem, kishitűség, kétségbeesés megráz, megtép, mint a vihar a tavaszi erdőt, mint földrengés a mandula virágos Szicíliát. Végigszánt rajtunk mint fájdalom és szenvedés, mint kín és bánat, ráncsap mint fekete-ség, mint érthetlenség, mint észbontó brutalitás, mely borzalomba és lázadásba kerget szívet és észét egyaránt. Sötét, elborult homlokkal kérdezzük, hová foszlottak szét művészetünk ideáljai, melyeket a népek kultusza környékezett? Mi lett a Muzsák templomából, hová elzarándokoltunk, hogy a szépség misztériumaiba beavattassunk, hol a remekművek szemléletében a genius ihletéseit vettük s tisztultunk, nemesbültünk? Mi lett etikánkból, az erények, a lelki jóságok, a nagy kötelességek tudományából? Elkinzott lelkek sikítanak fel. A bizonytalanság rémségeitől hajszalok fehérednek. A halál árnyeka mindenütt. Csontos keze minden mennyasszonyi mirtusa alatt rejlik s lehelletét megérzi a viruló gyermekarc s úgy látszik, mintha zuzmarás fagya megdermesztené Magyarország vergődő szívét...

És mégis, nincs ok, a kishitűségre, félelemre. Volt már úgy, hogy sirt, kesergett, gyászolt itt minden s elleneink sunyi golem vigyorgással jegyezték fel, hogy az a nép, amely élt egyszer a nagy magyar síkon, elvérzett, elpusztult, meghalt, volt-nincs. És a történelemnek mégis mindig új lapot kellett nyitania, mert a magyar nem pusztult el, mert a magyar karba mégis mindig új erő gyűlt, mert a magyar népnek történelmi küldetése van.

Századok vándorutján ide vezényelte az Isten, évezred óta a keresztény kultúra bástyájává rendelte és ekül verte a déli és északi szlávok közé. Bár a népkolosszusok közé vert ék maga nem népkolosszus, bár más nemzetek számára nézve messze túlhaladják, de bástyának ez a szám is elég, de éknek erős és kemény s már ezer éve, hogy kitart és nem rozsdásodik. Áldozatos történelmünk lázas folyamatában nem egyszer kellett teljesítenie nagy hivatását és a nagy népkolosszusok nekiiramodott hullámverése mindenkor megtört a bástya szilárdságán. Cafatossá vágta testét nem egyszer az ázsiai népek mérhetetlen serege, de nyugaton nyugodtan teremhetett a kultúra.

A magyar nemzet tudatában is volt mindig nagy küldetéseinek. Jóllehet hazájáért és szabadságáért küzdött, voltaképp mégis nagyobb, általánosabb érdekekért vivott. Nem harcolt önzésből, telhetetlenségéből, sem hiu foglalási és terjeszkedési vágyból. Nem harcolt zsarnoki ösztönök bérszolgátságában s a lelkesedés ritmusát nem ütötték hátrá a kancsukával. Nem harcolt kalmár pénzvágtyból, nem azért, hogy szipolyozzon Indiákat és gyarmatokat. Nem ámitotta magát birodalmi nagyság ábrándjaival, a magyar zónák nem álmodtak világhuralomról s ha játszott is rajtuk a délibáb, az sohasem tükrözött dreadoughtokat s negyvenkét centiméteres mozsarakat. Vivott, harcolt azért, mert határőr volt azon a mesgyn, hol a szabadság vérfarkasszemet a barbársággal vivott és viv azért, mert történelmi misszióval bizta meg az, aki világot teremt és a nemzetek s országok sorsát igazítja. A Fertő partján, a nyugati végeken piros és tiszta magyar vér csörgedez most is. Viharzó napok és lázas

éjszakák sulyos perceiből acélláncot fonnak vergődő, álmadozó magyarok, hogy azzal kötözzék meg a görcsösen hozzánk ragaszkodó hegyeket, dombokat, az apák vérével megszentelt rögöket. A keresztények Istenének rendelete ez, aki karunk acélerejével suhint végig a vörös istentagadáson. Ő állította oda büszke véreinket, nehogy a vörös madaré legyenek a bortól gyöngyöző domboldalok, az illatos szénát termő rétek, a virágzó legelők kövér gulyái, a Lapincson, Pinkán kattogó fűrészmalmok, a Rozalia hegység zugó fenyői, a pinkafői posztóványolók, az Irottkő vadász-kunyhója, az apró kis hegyifalvak mohlepte templomtornyokkal, mély hegyiutak, melyeknek oldala kék a szedertől, kitűnő országutak oldalukon a legszebb fajalmakkal, melyeket a vándor kedvére szedhet. Ő rendelte, hogy magasra repüljön a Turul, hogy magasán ragyogjon szent keresztje. Ezért nincs ok félelemre, kishitűségre, kétségbesésre. Amely országnak ilyen küldetése van, az élt, él és élni fog.

Dante.

(1265—1321.)

Második közlemény.

Hogy a Divina Comediát igazán megértjük, ahhoz nagyon sokat kell tudni. Oly sok mindent, hogy a Dante-magyarászok számára az olasz egyetemeken tanszékek vannak, és nem utolsó dicsőség ezekre ráülni. És ez nem csoda. Mert a Divina Comediában szembeállunk a vallásos és szerelmes Dantéval, Dantéval, a hazafival és teologussal, a csillagászzal és a mérnökkel, Dantéval a lánglelkű költővel.

Ha az ember, csak futólagosan is, ismerettni akarja, szinte zavarba jön, hol kezdje? Felmerül a műfaj, a források kérdése: a költő politikai szereplése, szerelmi viszonya, klasszikus, teologikus, államférfiúi képzettsége. Az ember lelke elé fordul megszámlálhatatlan lakója a három világnak, ki győzné őket mind felsorolni! Maradjunk tehát a következőkben a leglényegesebb kérdéseknél.

A Divina Comediát Dante eredetileg csak Comediának nevezte. Szeme előtt lebegett korának a Komediáról alkotott fogalma: szomorúan kezdődik, derülten végződik. Az ő műve is a pokol borzalmain keresztül tör utat a paradicsom ragyogásába.

Közönséges eposznak szoktuk nevezni, de ez elnevezés nem pontos. Az eposz hagyományokon épül; az eposzköltő a mondák szája: tárgyilagosága az alanyiságot az eposzból kizárja. És mit látunk a Divina Comediában? A legtisztább alanyiságot. Alanyi a költő egész látomása. Nem tudjuk biztosan, hogyan kell a három földöntúli ország lelki látását magyarázni. Lehet álom, lehet elragadtatás. A középkor, a misztika kora. Elég a legendák csodás világára, egy Szent Ferenc elragadtatására hivatkozni. Dante paradicsomi vezére, Szent Bernát, a misztika nagy mestere. De akár álom, akár elragadtatás mindkét esetben legalannyibb dolog.

De nemcsak ezért az. Az epikus költő mint tudjuk, hazafias felfogását beleviheti eposzába, állíthat szerelmének is emléket. Ott van a Zrinyiász, Zalán futása, Aeueis, mind a három mű a költő hazafias fájdalomának, lelkesedésének gyümölcse. Ott van Hajna, Vörösmarty, Perczel Etelkája. De az páratlan az eposz-irodalomban, hogy a költő közvetlenül fejezze ki

Egyes szám ára 2 korona.

érzelmeit eposzában, mint ezt Dante teszi, aki kiméletlen kegyetlenséggel áll bosszút saját és hazája ellenségein, a pokolba helyezve őket, míg a menny dicsőségével jutalmazza pártfeleit. Vezetője a paradicsomban egykori ideálja: Beatrice.

Ime tehát egy eposz, mely teljesen elveti az eposz korlátait. Valódi előfutárja a renaissance, az egyéniség kultuszának.

De azt is nehéz meghatározni, hogy milyen eposz? Rendesen vallásosnak mondjuk, ám telve van politikai vonatkozásokkal; az ideális ezrelem nics belőle kizárva.

Magának a műnek három főrésze van: Pokol, Tisztítóüz, Paradicsom. Mindenik rész 33 enekből áll; ezekhez csatlakozik a bevezető, első ének, a mellyel az óriási mű épen 100 énekre kerekedik ki.

Lássuk e részeket egymásután.

A költő Flórencz környékén bolyongva eltévedt. Sziklas, erdős vidékre jut, honnan csak egy kijárat található, de ezt három fenévad állja el: párdue, oroszlan, nőstény farkas. Itt előre meg kell jegyeznünk, hogy Danténál semmi, a legparányibb dolog sem henye részlet. E három állat szereplése sem lehet az: mély allegorikus értelmük van. A Dante magyarázók két fővéleményt fogadnak el: az egyik politikai, a másik vallás-erkölcsi allegóriát lát bennük. A politikai vonatkozás szerint a párdue Flórencz, az oroszlan Valois Károly, a nőstény farkas Roma, illetőleg az itt székelő pápa. Mind a három illételeg volt Danténak. De mi lehet e magyarázat alapja? A párdue tarkasága éleken emlékeztet a pártoktól tarka Flórenczre. Valois Károly címere az oroszlan, Romáé a nőstény farkas. E lefogás szerint tehát a költőnek utjat állja a saját szülővárosa, Valois Károly és Roma, ha tehát boldogulni akar, csak nagy kerülettel, a poklokban és a tisztítóüzön keresztül teheti azt. A vallás erkölcsi magyarázat a párdue külsőjében az érzékiséget, a kéjvágyat, az oroszlanban az erőszakoskodó hatalmat, a nőstény farkasban a kapzsiságot látja. E három bűn a Pokolban és Tisztítóüzben nagy szerepet játszik.

Vissza akar tehát fordulni, mikor megjelenik előtte Vergilius. Mert éppen őt választotta a költő? Ezt is sokféleképen iparkodtak megmagyarázni. Mi Vergiliust rendesen csak mint a nagy eposzköltőt, mint a császári család magasztalóját emlegetjük. Mindkét szempont feleje fordítható Dante figyelmét. Ő, ki költői tehetségének teljes tudatában van, természetesen választja kalauzál a nagy epikus költőt. De a másik szempont is figyelmet érdemel: amint Vergilius a római birodalom urát magasztalja, úgy dicsőíti meg Dante azt, kit az Italia Unna fejének kiválasztott.

Tekintetbe vehetjük azt is, hogy Vergiliust a középkor magikus erővel ruházta fel. Hétes esetekben lelutotték könyvét, a felutott helyen kerestek a kétség megoldását. Ez a „Sortes Vergilianae.” E természetfeletti erő természetesen ajánlotta őt a természetfeletti ut vezetőjének, annyival is inkább, mert Vergilius az Alvilággal jó ismerős, hiszen már Aeneasszal is megjárta.

Vergiliuson kívül még Beatrice és szent Bernat is vezetik a költőt. E beállításban Vergilius új megvilágítást nyer: ő a természetes ész, tudomány képviselője, Beatrice, a tevékeny, szent Bernat a szemléltető vallásos lélek.

E két kérdés futólagos érintése is fogalmat adhat arról, mennyi gazdagság, mennyi tudás van a 100 énekes óriási műben elhelyezve!

A következőkben fogom vázolni Dante három másvilági birodalmát. Nem részletesen, nem behatóan. Ki győzné a sok, számlálhatatlan lelket felvezetni, ezeknek politikai és magán viszonyait, viszonyokat Dantéhoz és Dante álmához: az Italia Unitához bemutatni? Ki győzné ismertetni a sok és mély theologiai és philosophiai gondolatot, melyek kincses bányája a Divina Comedia? Csak az általános képet, a benyomást akarom megrajzolni, hogy minden mellékezt felretéve, annál jobban csodálhassuk és élvezhessük Danta lánglelelkét.

Csernyák Szaniszló.

(Folytatjuk.)

Hirdetmények.

Felhívom azon segéd nélkül dolgozó kisiparosokat és kiskereskedőket, akik forgalmi adójukat átalányban óhajtják fizetni, hogy ez iránti kérelmüket a szombathelyi kir. pénzügyigazgatóságához mielőbb nyújtsák be.

Tudomásvétel s közhírré tétel végett értesitem, hogy a kőszegi országos vásár f. évi október hó 24.-én lesz megtartva. Szarvasmarha és sertésvásár nem lesz megtartva.

Az előjegyzett tengeri megérkezett. Mind azok, kiknek utalványa 1—35 számú, a tengerit hétfőn d. u. 2—4 óráig vegyék át a honvéd laktanya jobboldalán lévő városi szénraktárban. A kiknek utalványa 35-nél nagyobb számú, a tengerit kedden d. u. 2—3-ig vehetik át a városházán, a közlelmzési hivatal raktárában. A sorrend betartandó.

Jambrits Lajos polgármester.

F. hó 25.-én az evangélikus iskola előtt 160 korona középszé találtatott. — F. hó 26.-án a Jurisits téren 9 korona középszé találtatott. Igazolt tulajdonosok átvehetik az államrendőrségen.

Dr. Freyberger Jenő államrendőrkapitány.

Ipartestületi közlemények.

Felhívom mindazon kisiparosokat, akik az ált. forgalmi adót átalányban akarják fizetni, ebbeli kérelmüket f. évi október 3. án (hétfőn) este 5—7-ig, a hivatalos helyiségben jelentsék be.

Felhívom a segédek alkalmazó iparosokat, hogy segédjeik figyelmét hívják fel a Győri Dunántúli Iparossegédmunka Kiállításra, hogy a kiállításon való részvételüket f. évi október hó 13. napjáig az ipartestületben jelentsék be, ahol a szükséges nyomtatványok rendelkezésre állanak.

Az anyagbeszerzésben még e héten, jutányos árban a következő áruk kaphatók: legfinomabb angol ruha- és felöltő szövetek, ujja belés, fekete- és fehéréerna, selyempótló, fekete himzópamut, Box- és belésbőr, lábastalp egészségben és felvágva, sarokfleck, patkók és sarokstiftni, káposc, bekötőfonal, elsőrendű csontenyv. — Minden héten szombaton friss élesztő, mely Flamisch Gusztáv úrnál vehető át.

Az elnök.

Helyi hírek.

Személyi hír. Reményi Ferenc ny. ezredes, a Move elnökét a budapesti Vörös Keresztesegylet hívta meg állásba. Helyét még a hét folyamán elfoglalja.

Szabadságon. Chernel Ernő szolgabíró négy heti szabadságot kapott. Szabadságát október 3.-án kezdi meg.

Kinevezés. Klasánszky János járási számvevő számtanácsossá nevezetett ki a VIII. fizetési osztályban.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Simon Mihály állampénztári tanácsost VII. fizetési osztályai főtanácsossá, Kapuy János állampénztári tisztet IX. fizetési osztállyal állampénztári főtisztíté léptette elő.

Az új városi mérnök. Seybold Rezső, a hivatalos esküt a polgármester előtt letette és már el is foglalta új állását.

Athelyezés. Csipkés Albert határrendőrségi fogalmazó, ki a határrendőrség feloszlása után a kőszegi kapitánysághoz lett beosztva és közel másfél éven át a kihágási osztálynál működött, a m. kir. belügyminiszterium nyomozó osztályába rendeltetett szolgálattételre. — Csipkést másfél évi itt tartózkodása alatt közönségünk nagyon megkedvelte, benne egy igazi magyar embert ismert fel, s így sajnálattal bucsuzunk tőle. Budapesti nehéz beosztásához pedig kívánunk Csipkés Albertnek sok szerencsét!

Új tisztviselő az Általános Takarékpénztárban. Szép Gusztáv földinket, ki eddig a nagykállói takarékpénztárnak volt tisztviselője, a Kőszegi Általános Takarékpénztár megválasztotta s. könyvelőnek.

Eljegyzés. Radványi Antal, a járási főszolgabírói hivatal s. tisztje eljegyezte Hajós István vármegyei központi közgyám leányát, Margitot Szombathelyen.

Menvizsgálat volt esütörtökön, melyet Molnár Jenő ezredes és a helyi hatóság végzett. Östörnél egy és Biriczánél lévő egy állami mén kapott igazolványt. Abért István két méne közül egyik csak ideiglenesen kapott igazolványt.

Működik a kőszegi Leánykör. Hétfőn nagy számban jelentek meg a Leánykör tagjai gyűlésükön. Beköszönt az ősz s leányaik a hosszú télen át munkálkodni akarnak. Holnap kezdődik már számukra egy kalapkészítő kurzus, melyet Molnár Böske, Wiedemann Mariska és Müller Mici vezetnek. E hat hetes tanfolyam után a Leánykör egy betegápoló kurzust végez, melynek vezetésére Dr. Paller Józsefet kérték fel, ki azt el is fogadta. E tanfolyam szintén hat hétig tart. Farsangban tánciskolájuk is lesz.

Nyugatmagyarország és Kőszeg. Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy Sopront kilenc községgel meghagynak nekünk, a kőszegi ker. nemzeti egyesülés pártjának vezetősége táviratban kérte Budapestten tartózkodó képviselőjét, Langauer Albint, hogy Kőszeg érdekeit a tárgyalásoknál tartsa szem előtt.

Move választmányi gyűlés lesz ma vasárnap d. e. 1/2, 11 órákor a városháza közgyűlési termében, melyen új ügyvezető elnök választatik, tekintettel arra, hogy a Move eddigi elnöke Reményi Ferenc az elnöki tisztről lemondott.

Adófelszámolási bizottság felállítására Kőszegen. Mint már egy alkalommal megirtuk, küldöttségileg kérte a város, hogy Kőszegen külön adófelszámolási bizottságot állítsanak fel. Az elcsatolással kapcsolatban ismét azon veszély fenyegett, hogy a terv nem sikerül. — Most dr. Országh Sándor gazd. tanácsosnak támadt egy egészséges terve, melynél fogva, — tekintettel arra, hogy a csepregi járást is a szombathelyi pénzügyigazgatóság hatáskörébe vonják be — Kőszegnek Csepreggel együtt lenne Kőszegen egy adófelszámolási bizottsága, melyben Kőszeg 7, Csepreg 5 taggal képviseltetné magát. A pénzügyigazgatóság ily értelmű javaslatot terjesztett fel a pénzügyminiszterhez.

Baleset. Városunk egyik közkedvelt polgárát, Zatezaló István ny. huszárezredes szerdán baleset érte. Nemescsótól Kőszegfalvára vezető uton lovaglás közben szilaj lova megbokrosodott és ledobta magáról. Zatezaló fején súlyos sérüléseket szenvedett és eszméletét veszítette, de most már gyógyulóban van.

Színház. Mint említettük, október elején Heltai színtársulata jön Kőszegre Heltai és a Szinpártoló Egyesülettel nem szerződött le, úgy biztosat meg nem tudunk. A társaság most Nagykanizsán volt, három primadonnával, nagyon jó ferfierökkel, katonazenekarral működik. Helyáruk elég magasak lesznek. Ülőhely 35 és 30 K., állóhely 20 K., karzat 15 korona. A Szinpártoló Egyesület tagjainak természetesen kedvezvény. Itt említjük meg, hogy Ludwig Béla moztulajdonos a városi tanácshoz kérvényt adott be, amellyben kérte, hogy Heltainak ne adjon engedélyt. Tekintettel arra, hogy színészet kulturálisabb célt szolgál, mint a mozi, a városi tanács elveti a kérelmet.

Az aszfaltozashoz szükséges anyag Budapestről megérkezett. Az aszfaltjavítás a hét folyamán megkezdődik.

Az új vasárterem a cédulaházak felépítése megkezdődött, úgyhogy még az ősz folyamán tető alá jutnak a házak.

Az országos vásár f. hó 24.-én lesz. Ez a megállapodás reméljük mar végérvényes. Az erről szóló intézkedések már az összes községekbe kibocsátattak.

A sporttelepről tervrajzot készített Seybold Rezső városi mérnök. A tervezet sikerült, szombathelyi mintára, a nemzetközi méretek szerint készült. Csak aztán most már kezdődjön is meg a munka, s azokat, akik megígérték, hogy résztvesznek az építés munkájában, kérjük is, hogy kezdjék el már a munkát.

Házasságzédelges és család miatt körözték Egyed Béla Eisner gyári munkást. A körözüvény alapján Nagykanizsán elfogták tekintettel arra, hogy ott is lopást követett el, Nagykanizsán átadták a kir. ügyészségnek.

Szüret. Javában folyik a szüretelés. A szőlőgazdák már szeptember 29-én, az első napon hozzáláttak a szüreteléshez. Nem is csoda! Az idén nagyon megdézsmáltak a szőlőt. A esősök is nagyobb figyelemmel járhattak volna dolguk után. A szüretelés alkalmával már öt esőzt is lehetett egyszerre látni, de szüret előtt keresve találhatott az ember csak egyet is. — A napokban rendőrök csiptek el néhány szőlő tolvajt, fiatalkorut, akiket bekísértek és megbüntettek. Egyebként a szőlőtulajdonosok, mint már mult számunkban is említettük, nagyon meg vannak elégedve az idei termésrel. A mustot már 40 koronáért veszik.

Közös szerű felállítás. Tűz elleni biztosítás céljából rendelet jelent meg, melynek fogva minden gazdának a szalmáját, takarmányát a község által felállított közös szérubé kell vinnie. Köszegen természetesen előbb egy ilyen szerűt kellene felállítani!

Csodadoktor cím alatt közöltük egyik mult kori számunkban, hogy a helybeli csordás, Kern József ellen ismételt feljelentés érkezett sertés miskarolás miatt. Ugy látszik nagy praxisa lehet már es jól értheti a mesterségét, mert a városban majdnem mindenhol ő végzi e számára tiltott műtétet! Ugy értesültünk, hogy kérvényben folyamodott a városi tanáchoz, hogy neki a miskarolást megengedjék.

Villanyvilágítási ügy. Köszegen járt a hét folyamán a szombathelyi elektromos művek igazgatója és a városnak villannyal való világítását illetőleg oly ajánlatot tett, melynek fogva ugyanolyan feltételek alatt, mint a Ganz-cég látja el a várost árammal. Az ajánlatnak az a célja, hogy a szombathelyieknek már Nagygenosig kiépített villamos vezetékét felhuzzák Köszegre. A szombathelyi társaság azonnal átvenne Köszegre, annál is inkább, mert Köszeg nagy fogyasztó tényező lenne. Tervbe vettek, hogy óriási viziműert építenek, a villamos erőt a Kábából szolgáltatnak a rumi szakaszon. E terv körülbelül azon időre valósulna meg, vagy még előbb, mire a városnak a Ganzzal kötött 20 évi bérleti szerződése, melyből még 5 év van hátra, lejár. Mindenesetre érdemleges kell foglalkoznunk ez ügyvel, úgyhogy 5 év múlva tisztán láthassuk, melyik előnyösebb a városra nézve.

Hideg van a városházán. Beállott az őszi hideg, a beamterember melegen felöltözködik, hogy irodai munkáját több kevesebb didergéssel, de jól eltintezze. A városházai hivatalokban meglehetősen hideg van, a szegény városunknak csak 5000 hold erdeje van, mivel fűtse akkor a városházát.

Értesítés. Tudatjuk Köszeg sz. kir. város sertésirtó közönségével, hogy az emsék (anya állatok) miskarolása (metszésére) sikerült a szentgotthárdi okleveles állatorvost megnyernünk az esetre, ha annyi állatot jegyeznek elő miskarolásra, amennyit neki érdemes ide jönnie. A műtétet garanciával végzi. Minél több annál olcsóbb. Egy emse miskarolása körülbelül, 60—80 kor. Akik ezen műtétet szakszerűen, veszélytelenül óhajtják végeztetni, jegeztessek elő magukat kiadohivatalunkban. Az előjegyzés a miskarolás végeztetésére kötelez. Fizetni csak a műtét végrehajtása után kell. A közeli falvakból is jelentkezhetnek.

Panasz az járdaseprőkre. Nap-nap után jön hozzánk a panasz, az járdaseprők még csak a keső reggeli órákban végzik teendőiket, 8 órakor, midőn már mindenki az utcán van s a sok iskolába járóktól népes az utca. Az őrzálló rendőr figyelmeztesse a kényelmes utcaseprőket arra, hogy idejében végezzék munkájukat.

Feltartóztatott szökevények. Linz Péter és Schuhmann Konrad munkásokat, kik a pécsi bányából szöktek meg, városunkban a rendőrség feltartóztatta. Azt állították, hogy Brennborgbe akarnak menni, később azonban kiderült, hogy Németországba szándékoztak utlevél nélkül. A rendőrkapitány négy napi elzárásra ítélte a szökevényeket, azután visszatoloncoltatja.

Szines muszlin harisnyák 45 koronától, urizoknik 30 koronától feljebb. Harisnyakötés és fejelés békebeli pamutból elfogadtatik. Harisnyakötő Szombathely, Széll Kálmán utca 6. sz.

Ha jó minőségű arut kíván olcsón vásárolni, úgy keresse fel bizalommal **Kolmann csemegeüzletét** Szombathely, Széll Kálmán utca 8. sz. Póztai rendeléseket a leglelkiismeretesebben elintézi. — Pontos és szolid kiszolgálás.

Vidéki hírek.

Eljegyzés. Böhm Béla bozsoki lakos eljegyezte Gembsstein Annuskát Rohoncra. (Mindenkülön értesítés helyett.)

A szolgabírói hivatalban Malovitzky János ker. miniszteri tanácsos, és Fütner Kálmán műszaki főtanácsos részvételével szept. 28. án a vizutak átadásával volt tárgyalás. ez alkalommal a Nemesesó, Lukács-házi és a Lukács-házi és a Lukács-ház velemi utak lettek törvényhatóság kezelésébe átadva.

Utügyi tárgyalás volt a községi szolgabírói hivatalban szept. 30.-án. Az ülésen megjelentek: Weörös István, Szálinger Richárd, Trieber Janos, Loibersbeck Tófor utügyi bizottsági tagok. A bizottság bazalt kavics szállítást kéri az utakra.

Meleg gyógyforrás Velemben. Velem és a szomszéd községek lakosai már évek óta beszélnek, hogy Velem községben nem messze a temetőtől egy melegforrás van. Ezek óta ide járnak a posványos területre fenti községekben a községyesek s már nagyon sokan gyógyultak az iszapfürdőben. Csütörtökön végeztek ásást körülbelül 1½ méterre ástak a földbe. A víz hőfoka reggel 7 órakor 16°C meleg volt. — Megállapítást nyert, hogy a víz melegebb, de mellette egy hideg forrás is van s a két forrás vize összefolyik. Az iszapnak kékeszürke a színe és kéniszaga van és szintén meleg. Mint mondják a leghidegebb téli hónapokban sem marad meg ott a hó. A velemiek most a hideg forrás vizét levezetik, azután pedig a tulajdonképeni melegforrást kutatják. — Ha tényleg gyógyforrást fedeznek fel, akkor itt egy fürdő és nyaralótelep felállítását tervezik. Óvodája, fürdője is lesz Velemnek, csak legalább egyszer már a harangláb is készülne el!

Óvoda van Velemben augusztus 15. óta, amint már azt annak idején jeleztük. Az óvodának jelenleg 29 növendéke van, 16 leány és 13 fiu. A gyermekek nagyon szeretnek óvodába járni. A szülők is megelégedettek, hogy jó helyen tudhatják gyermekeiket. Ott Domonkosrendű nővér vezeti a házat és neveli a kicsinyeket. A jó nővérek már játékokat is beszeresnek, még 10—12 éves fiúk és lányok, szabad idejükben elmennek az óvodába. A kis rendházának kápolnája, sőt papja is van. Vasárnaponként az istentiszteleten az egész falu részt vesz. Az óvodisták a vezetőt Dicsértessék-kel fogadják és felállnak. A másfél havi nevelés hatása már látszik rajtuk. Egyesek már versket is tudnak, büszkék arra, ha a vendég előtt szavalhatnak. Érdekes megemlékezni, hogy e nép mennyire rajong a kultúráért! Különösen a lányok! Bozsokról, Szerdahelyről és Velemből nap-nap után jelentkeznek lányok a nővéreknel németül akarnak tanulni és kézimunkázni! De a legények is respektálják az apácákat. Dubajkodni, az utcán énekelve hazavonulni vasárnap este itt már nem divatos, mert félnek hogy megzavarják a nővérek éjszakáját!

Ebzarat Bozsokon. Bozsok községben a napokban egy veszett eb járt s több kutyát megmarta. A főbíró zárlatot rendelt el.

A czaik kofejtőben e hét folyamán követ robbantanak. A robbanással járó detonációra felhívjuk a közönség figyelmét, nehogy valaki azt gondolja, hogy Kirschlagból lönek ránk az osztrákok. A robbantásná! schrapnell felhőket nem látni, legfeljebb víziókat!

Harangszentelés lesz Tömördön ma, vasárnap. A harangszentelést Kopesándy I. nagygencsi esperesplébános végzi.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

Nemes célunk az volt, hogy méltó büntetés érje azt, aki megfélekedve hazája iránti kötelezettségeiről, városunknak is Ausztriához való csatolása iránt lépéseket tett volna.

Ezt sem a magán, sem a hivatalos nyomozás során kideríteni nem sikerült. Mindössze csak az állapítható meg, hogy a legmagasabb politikai körök is ért a hirt — Sabel János nyilttér: közleménye szerint — szintén csak mint ellenőrizhetetlen hirt emlegettek.

Közönséges pletykáról van tehát szó, amivel tovább foglalkozni érdemesnek nem tartjuk.

Köszeg, 1921. szeptember 28.

Köszegi Kereskedelmi Kör.

Válasz Sabel János plébános urnak Répcekehely.

Tiszteleg kereskedők tisztességes ügyét illően képviseltem. Hogy zárt levelemre választ nem kaptam, hanem a papirkosárba dobta*, az az Ön dolga. — mindenké sájt izlese szerint intézi ügyeit. Ön azonban jónak látta neveltlenséget még azzal is tetézni, hogy a Köszegi Kereskedelmi Körnek adott válaszában engem oly modorban és beallításban támadjon, amire én Önnek, akit nem is ismerek, akit sohasem bantottam, — semmi okot sem adtam. Erre a nem minősíthető eljárásra néhány megjegyzést kell tennem.

Hogy ki vagyok, vagy mi vagyok! Vagyok, aki vagyok! Ön bizonyára nem illetékes és nagyon is fiatal annak megítélésére!

Hogy katolikus vagyok! Sohasem tagadtam, sőt minden körülmények között nyíltan megvallottam és ha emiatt mellőzést, méltatlanságot vagy bármi szerelmet szenvedtem, elviseltem keresztényi türelemmel. Attól tehát ne fájon az Ön feje!

Hogy a kommunista időben hallotta nevem! Az a kérdés kitől? Ha becsületes embertől, az bizonyára az igazságot mondta, amitől nincs okom szegyenkezni; ha pedig becsúletes vénasszonyos pletykázóktól hallott valótlanosságokat, akkor azokkal együtt megvettem, mert aki akkor, amikor nemes indokból szólhatna, — lapulva hallgat, ellenben nemtelen indokból szólván, célzásokat tesz, az igazán nem érdemel mást, mint megvetést!

Ami pedig a fiatal óriások önteltségéből származó kijelentéseit és fenyegetéseit illeti, arra csak az a megjegyzésem, miszerint jobban tette volna, ha az Önnek nem való magas diplomáciában és papi állásához egyáltalán nem méltó szájhökösödésben való kiképzése helyett, jelme kiképzésére fordított volna nagyobb gondot, akkor bizonyára szerényebben és tén okosan is szólna!

Köszeg, 1921. szeptember hó 26.-án

Megedüs János dr.

** A papirkosárba dobott levél:

Igen tisztelt Plébános Ur!

Nyugatmagyarország átadásának kérdésével kapcsolatban a községi kereskedőket kellemetlenül érintő hírek forognak közszejön. Nevezetesen az egyik az, miszerint egyes községi kereskedők úgy nyilatkoztak volna, hogy ők is szeretnék, ha Köszeg is Ausztriához csatolhatná, a másik hír pedig, ami ennél sokkal súlyosabb az, hogy a községi kereskedők már el is jártak az antant misszionál azért, hogy Köszeg is Ausztriához csatolhassék.

Mint magyar hazánkhoz mindig erősen ragaszkodó hü polgárokat ezek a hírek nemcsak elkeserítenek, nemcsak fájdalmat okoznak, hanem hazug beállításokkal megbotránkoztattak is, érthető tehát, hogy a hír forrását keressük. Nyomozásunk során megdöbbenéssel vettük észre, hogy a hír eredete Főtisztelendőséged nyilatkozatain alapulna!

Megfogja tehát érteni Főtisztelendőséged, hogy nyílt és egyenes emberekhez illően egyenesen Önhöz fordulunk, sziveskedjek kinyilatkoztatni, vajjon igaz-e az, hogy Ön oly nyilatkozatot tett volna, miszerint

1. a községi kereskedők kijelentették volna, hogy ők is szeretnék, ha Köszeg Ausztriához csatolhatná; 2. a községi kereskedők eljártak az antant misszionál azért, hogy Köszeg Ausztriához csatolhassék.

Es ha Főtisztelendőséged ily nyilatkozatot csakugyan tett volna, akkor kérem kegyeskedjék velünk közölni, min alapszik ezen nyilatkozat, mi az igazság benne és különösen személy szerint megnevezni, vajjon kik lettek volna azon kereskedők?

Becsés választát lehetőleg posta fordultával, de legkésőbb 8 nap alatt kérve, maradtunk

Köszeg, 1921. aug. 18. napján. Tisztelettel

A Köszegi Keresk Kör megbízásából

Megedüs János dr.

*) Az e rovatban közlöttékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Külföldi és tengerentúli

levélbélyegek, valamint

jó minőségű szivarkahüvely

nagy választékban állandóan raktáron

Rónai Frigyes ujságüzletében.

Mindennemű

drogua cikkek

legolcsóbban szerezhetők be

Horváth Drogeriában

SZOMBATHELY,

Király-utca 6. sz.

(Casinó épület)

Sport.

Mult vasárnap, tekintve, hogy a soproni egyet az utolsó pillanatban jövetelét lemondta, a Szak Comb. csapatát láttuk vendégül.

Nagyon szép és élvezetes játékban volt része a nagyszámban megjelent közönségnek, s hozzá az időjárás is kedvezett.

Az első felidőben a Szak erős támogatásokat vezet és szép összjáték mellett legnagyobb részt uralja a helyzetet, de eredményt elérni nem bír, mert az erős védelmünkön minden tamadas meghiusul. Felidő 0:0.

A második felidőben Közszeg felénye kidomborodik, különösen az utolsó 15 percben oly erős iramot diktálnak, hogy a Szak. csapata, ki délelőtt már egy mérkőzést lejátszott Szombathelyen, letört és a közszegi csapat Háni balösszekötő révén 2 góolhoz jut.

Eredmény 2:0 Közszeg javára. Bíró Schedl Márton volt, ki a mérkőzést nagy áttekintéssel és kellő eréllyel vezette. Örvendünk annak, hogy a szabalytalanságokat roktön csirájában elfojtja és a játék azáltal el nem durvul, a csapatban pedig a kellő fegyelmet teremti.

Ma vasárnap délután 4 órakor a Szombathelyi Máv. Haladás I b. csapatát látjuk vendégül. Jan.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóismerősöknek és barátainknak, akik felejtethetlen nagynénink halála alkalmával részvétükkel fájdalunkat enyhíteni igyekeztek és mindenkinek, aki őt velünk együtt utolsó útján elkísérte, hálás köszönetet mondanak

Somló Jenő
és családja.

Elektro Bioskop
a „Mulató” nagytermében.

Műsor: Vasárnap, október hó 2. an:

Szívek harca.

Társadalmi dráma 4 felvonásban, játszáskiváló francia színeszek.

Ő és a felszabadult idyll.
Vigjáték 1 felvonásban.

Mozi-jelentés!

Bemutatásra kerül:

Gróf Monte Christo.

Dumas világhírű regénye 4 részben. — Tekintettel az egyes részek túl hosszúsága miatt minden szombat este 8 órai, vasárnap 5 és este 9 órai kezdettel tartatnak előadások. — 2 $\frac{1}{2}$ órás műsor.

I. rész	október hó 8.-án és 9.-én.
II.	15.-én és 16.-án.
III.	22.-én és 23.-án.
IV.	29.-én és 30.-án.

Jegyek lehet előjegyezni vasárnap d. u. a mozipenzárnál. — Felemelt helyárak — I. hely 15 K, II. hely 12 K.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

lakatos-műhelyemet

a Pallisch-utca 4. számú házból Kossuth Lajos utca 7 szám alá helyeztem át.

A n. é. közönség további pártfogását kéri

Tungli Elek lakatosmester.

Ugyanott egy **tanono** felvétetik.

Házeladás.

Hegyalja-utca 32. sz. földszintes ház kerttel, 3 szoba, 2 konyha és melléképítményekkel szabadkézből eladó. Érdeklődni lehet Kapiller Györgynél Velem.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy néhai özv. Bauer Károlyné örökösei tulajdonát képező 805 □-ól „Puckel“-dülői 566 □-ól „Kulm“-dülői és 625 □-ól „Bettler“-dülői szőlő-és gyümölcsösök irodámban f. évi október hó 9.-én d. e. 11 órakor megtartandó önkéntes árverésen eladatnak.

Dr. SCHNELLER ügyvéd.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a
Jurisits-téren levő Maitz-féle
fűszerkereskedést

a mai kor igényeinek megfelelően ujonan berendeztem. A legolcsóbb napiáron állandóan kapható: cukor, kávé, tea, rum, só, rizs és petroleum, csokoládé, kakaó, vanília igen jó, likőrök különböző, mindenféle boxkenyő, rendelkezem mindennel, bármiért is jönnek el. A n. é. közönség pártfogását kéri

kiváló tisztelettel
TANCICS GYÖRGY.

Magánárverés.

F. hó 2.-án d. u. 1 órakor Várkör 44. sz. alatt a várostól 10 perenyire fekvő 3 hold rét, szántó és gyümölcsös egészben vagy parcellákban, továbbá 40 q széna magánárverésen eladatik. Az árverés esetleges folytatása f. hó 9.-én d. u. 1 órakor lesz.

A városi bikaistállóban

ugratásra alkalmas két kecskebak rendelkezésre áll.

A közszegi

postaépület
egy millió koronaért eladó.

Dunántúli nagyobb város, nagyobb iparvállalatánál egy fiatal kezdő **tisztviselő** (22—26 éves)

felvétetik. Német nyelvben jártasak előnyben részesülnek. — Kimerítő ajánlatokat pontos személyes adatok megjelölésével „Biztos jövő” jelige alatt kiadóhivatalunk továbbít.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

asztalos-műhelyemet

a Kossuth Lajos utca 5. számú házból Várkör 56. sz. házba helyeztem át és a Gruber Adolf-féle asztalos-műhellyel egyesítve azt saját nevem alatt tovább vezetem.

A n. é. közönség további pártfogását kéri

Lepold Gyula asztalosmester

Közszeg, Várkör 56 sz.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Közszegen.

Nyelvoktatásban

részesülhetnek a legjobb, könnyen felfogható módszer szerint, francia, angol és olasz nyelvű tanfolyamokban vagy külön órákban gyermekek és felnőttek, kezdők és haladók lakásukban vagy azonkívül nagyon elfogadható fizetés mellett. Rajnis-utca 3. sz. I. emelet. Értekezni lehet naponta 2—6 ig.

9x12-es békebeli

fényképezőgép

kifogástalan állapotban teljes felszereléssel eladó. Cim a kiadóhivatalban.

ZSOLDOS TANINTÉZET

BUDAPEST, VII, Dohány-u. 84. T.: J. 124—47.

A legjobban készít elő
magánvizsgákra.

Vidékieknek levelező oktatás

Speciális, magánhasználatra irt tankönyvek alapján.

Siremlékek, kőkeresztek

gránit, márvány és homokkőből valódi aranyozású felírással; — egyszerű és mintázott **cementlapok, cementcsövek, kutgyűrűk, vályuk, portlandcement és mész** a legolcsóbb napi áron kapható

ZERTHOFER MIHÁLY cementáru és márvány ipartelepén Közszegen.

Boroshordók

minden nagyságban és mennyiségben elsőrendű tölgyfából kaphatók

BÖHM KÁLMÁN

hordógyár részvénytársaság

Budapest, VI., Szabolcs-utca 19.

Telefon: 148—12.

„Patentzáróosztály”

GUTH VILMOS villamos erőre berendezett

fa-, csont- és diszmesztergályos-műhelye

Szombathely, Kossuth Lajos-utca 19.

Készít minden e szakmába vágó munkákat, ugymint villamos állólámpát selyem ernyővel, könyv-, szobor és virágállványt, függöny-, kotta-, törülköző-, gyertya ruhatartót, álló- s falifogast, zongoraszéket, tölcser, hordócsapot, billiárdasztalt és golyót, kuglibabát, külföldi nehéz Lignumsanctum-golyót, dobrámát, rokkát.

Dr. Flesch-féle

Skaboform-kenőcs
ujból kapható!

Leghamarabb megszünteti:

Viszketegséget,
sömört, ótvart, rühességet.

Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható. 15, 25 és 40 K-ás dobozokban. Bedörzsölés utánra való Skaboform-puder 9 korona. Kén- és kátrány-szappan 22 K. — Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF R.-T.

Budapest, VI. Király-utca 12. szám.